

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opuscula Spiritalia - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae Christianae. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De Sacrificio Missae. VI. De Discretione Spirituum ... Operum Eminentiss.
Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

§. 26. Homo per superbiam à Deo recessit, & ad illum per humilitatem redire debet

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

quid egimus inficit superbia ; quæ etiam in recte factis timenda est , ne quod laudabiliter operamur , ipsius laudis cupiditate amittatur . Quod si aliquando cogitationes nostræ nos aliquid esse suggesserint , terra semper præsens est , quæ primæ nostræ originis nos admonet . Terra sumus & mox in terram revertemur . Super hoc fundamento reliquarum virtutum ædificium construendum est : nam si quis gratiam miraculorum habeat , itaut montes transferat ; si variis linguis loquatur , si dono prophetæ præditus sit , si omnes infideles ad Deum converterit , si omnes facultates suas egenis distribuerit , in maximo periculo labendi jugiter erit , extorque illi superbiæ quicquid laudabiliter fecit , nisi conscius infirmitatis suæ imminenter sibi ruinam semper timeat , & de se diffidens salutem suam cum timore , & tremore operetur . Vera Christianorum sapientia hæc est , ut discant humiles esse .

§. XXVI. *Homo per superbiam à Deo recessit , & ad illum per humilitatem redire debet .*

Superbia vitium præ cæteris execrabile , & noxiū , ab Angelo tunc originem sumpsit , cum adversus Deum elatus ad seipsum eo deserto conversus est , bona sibi insolenter arrogans , quæ à creatore acceperat , ac si ipse sibi illorum fons & auctor foret . Illius enim sunt apud Isaïam apostata illa , & intolerabilem fastum indicantia verba : *In cœlum concendam , super astra Dei exaltabo solum meum , ascendam super altitudinem nubium & similis ero Altissimo . Isai . 14. 13.* Idem & in homine contigit , qui serpentis dolo deceptus Conditori suo æqualis esse concupivit , tanquam hoc haberet simile Deo , ut non nisi de propriis dives esset . Ideo scriptum est : *Initium superbie hominis apostatare à Deo , quoniam ab eo qui fecit illum recessit cor ejus . Eccl . 10. 14.* & in sublimitate constitutus horribiliter dejectus est . *Initium igitur omnis peccati ut eadem Scriptura testatur , est superbia . Ibid .* quam veluti hæreditatio jure à primo parente omnes accepimus ,

propriam excellentiam veluti scopum in omni actu & cogitatione spectantes, à Deo aversi & ad nos ipsos conversi. Ut ergo ad illum revertamur, à quo per superbiam recessimus, contraria viâ humilitatis incedendum est. Basis verò seu fundamentum, super quod humilitas exstruitur, propriæ fragilitatis & miseriæ cognitio est, ut nimis quisque cognoscat & fateatur se nihil habere, nihil posse, nihil esse, nihil sibi deberi. Deus enim primi hominis corpus è limo terræ formavit, cui animam infudit è nihilo creatam, sui capacem, & præclarissimis gratiæ donis decoratam, quibus superveniente peccato spoliata, macula infecta est naturæ viribus indelebili. Pristino autem decori per gratiam Christi redemptoris restituta, rursum propria voluntate à justitia recedens deformis facta est, & Deo odibilis: & sic utique permaneret, nisi respi- ciens desuper Pater misericordiarum illam iterum à ser- vitute peccati ereptam in libertatem, & pulchritudinem filiorum Dei vindicaret. Surgere verò post lapsum nemo potest; nisi qui profitetur divini muneris esse quod sur- git. Quis enim de maslā perditionis discernit hominem, ut eum faciat vas in honorem, nisi gratia Dei per Jesum Christum? Quod si quis inaniter inflatus dicat, discer- nit me fides mea, discernit me oratio mea, discernit me justitia mea, occurrit Apostolus hæc dicenti, & ait: *Quid enim habes quod non accepisti? si autem accepisti: quid gloriaris quasi non acceperis?* 1. Cor. 4. 7. Idem quo- que dicit: *Non quod sufficientes simus cogitare aliquid à nobis quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est* 2. Cor. 3. 5. Denique Redemptor noster ait: *Sine me nihil pote- stis facere.* Ioan. 15. 5. ut non glorietur omnis caro in con- spectu ejus, sed quemadmodum scriptum est: *Qui gloria- tur in Domino glorietur.* Non enim gloriari possunt pecca- tores, quia non habent unde gloriantur: neque justi, quia gloriari non habent, nisi in illo, cui concinunt: *Gloria mea, & exaltans caput meum.* Psal. 3. 4. Sed numquid aliquis fortè gloriabitur, quod Dei beneficia non rejece-

R ij

rit? Hoc profecto extremæ dementiæ foret, ac si quis jactaret se, quod cum posset miser esse & se in puteum præcipitem dare, id tamen non fecit. At istud etiam divinæ misericordiæ fuit, quæ si lucem & opem suam subtraheret, nec ejus dona agnoscere, nec iis uti possemus. Superanda igitur cupiditas gloriæ dilectione justitiæ, adeò ut in his quæ rectè facimus, amor humanæ laudis cedat amori veritatis. In nullo enim gloriandum, quandoquidem nostrum nihil est. Et hoc est fundamentum omnium virtutum scire & credere quod ex nobis ipsis nihil possumus, nihil sumus, nihil habemus. Deus enim est qui operatur in nobis & velle & perficere; atque ideo timendum ne gratia Dei, quæ datur humili, auferatur superbo.

§. XXVII. *Character superbi.*

Superbia quædam elatio est, per quam homo ultra modulum suum extendit se & sibi jactanter attribuit quæ sua non sunt. Tum sui figuram & ideam, quam ipse pulcherrimam & altissimam concepit, in aliorum mentibus imprimere nititur, genus suum jactans & dignitates, animique ac corporis dotes, quibus se super cæteros extollit, ac si potentia & magnitudine omnibus antecellat. Altiores autem assumit spiritus & arrogantiæ, si his accedit servorum multitudo, pretiosa supellex, vestium luxus, gemmarum fulgor, ædium magnificentia & apparatus, pecunia in multos annos reposita & alia ejusdem generis multa, quæ jactantiæ fomentum præbent, & insolentiæ pabulum subministrant. Ideo magnificos optat titulos, populique plausum & laudes, tanquam indicium quod super alios emineat; & de his gloriatur, in his quiescit veluti in summo vite hujus bono, de æternâ vitâ nihil sollicitus: Hinc oritur odium quo quisque aversatur quicquid ipsum deprimit & reliquis inferiorem ostendit. Hinc fastidium & mœror, cum in aliqua re quis comprehenditur, quæ propriam excellentiam minuere videatur.